
Saknr: 2020/36138-1
Saksbehandlar: Hanne Espe

Saksgang

Utval	Utv.saknr.	Møtedato
Hovudutval for kultur, idrett og integrering		13.02.2020
Hovudutval for opplæring og kompetanse		13.02.2020
Fylkesutvalet		14.02.2020

Lokal mobilisering mot doping - ny avtale med Antidoping Norge og prosjektplan 2020-23

Forslag til innstilling

1. Fylkesutvalet vedtek framlegget til avtale mellom Stiftelsen Antidoping Norge og Vestland fylkeskommune i samband med gjennomføring av prosjektet «Lokal mobilisering mot doping» i Vestland 2020-2023.
2. Fylkesutvalet gir fylkesrådmannen fullmakt til å peike ut deltakar i styringsgruppa for arbeidet.
3. Fylkesutvalet løyver kr 450.000 til Stiftelsen Antidoping Norge til dette arbeidet for 2020. Løyvinga skal førast over budsjettpost 460100 «Tilskot til idrettsarbeid».

Samandrag

Prosjektet «Lokal mobilisering mot doping» skal vere eit tilbod som hovudsakeleg rettar seg mot elevar og lærlingar i vidaregåande opplæring, og lærarar og andre tilsette i den vidaregåande skulen. Hovudmålet er å gje unge menneske tilstrekkeleg kunnskap og informasjon til å avstå frå dopingbruk og bygge opp under ein tydeleg nulltoleranse til dopingbruk i sine lokalmiljø innan idretten og i samfunnet elles. I tillegg er målet å auke kunnskapen knytt til dopingproblematikk hjå relevante yrkesgrupper som blant andre helsepersonell, ungdomsarbeidarar, planleggjarar i kommunane og pårørande. Det er lagt opp til evaluering av prosjektet.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Per Morten Ekerhovd
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Prosjektrapport 1.08.2018 - 31.12.2019
- 2 Avtale mellom Vestland fylkeskommune og Antidoping Norge 2020-23
- 3 Handlingsplan 2020-23

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Prosjektet «Mobilisering mot doping» er forankra i Regional kulturplan i Hordaland (2015-25) og Regional plan for kultur i Sogn og Fjordane (2019-2027). Nasjonalt er det forankra i Meld. St. nr 30 (2011-2012) «Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk» og i Meld. St. 19 (2018-2019) Folkehelsemeldinga – Gode liv i eit trygt samfunn

Prosjektet «Lokal mobilisering mot doping» skal vere eit tilbod som hovudsakeleg rettar seg mot elevar og lærlingar i vidaregåande opplæring, og lærarar og andre tilsette i den vidaregåande skulen. Tiltaka vil bli sett i samheng med arbeidet den organiserte idretten gjer. Hordaland fylkeskommune har sidan 2014 vore ein av fire fylkeskommunar som deltek i programmet «Lokal mobilisering mot doping». Erfaringar frå samarbeidet er teke med i den nye avtalen og prosjektplanen for Vestland fylkeskommune.

Helsedirektoratet løyver midlar til Stiftinga Antidoping Norge til dette arbeidet. Det er krav om 50% eigenfinansiering. Fylkestinget i desember 2019 løyvde kr 450.000 til ei 100% stilling i perioden 2020 - 2023. Fylkeskoordinatoren er tilsett i Antidoping Norge og vil arbeide med informasjons- og førebyggjande tiltak i Vestland ut frå avtale og aktivitetsplan. I tillegg bidreg avdeling for kultur, idrett og inkludering, avdeling for opplæring og kompetanse og avdeling for strategisk utvikling og digitalisering. Det er etablert ei styringsgruppe med representantar frå ulike avdelingar i Vestland fylkeskommune, Vestland Idrettskrets og Stiftinga Antidoping Norge. Avtalen varar frå 14. januar 2020 til 31. desember 2023. Samarbeidsperioden avdekkjer trong for årleg løyving på kr 450.000 for åra 2021-2023.

Vedtakskompetanse

Fylkesutvalet

Vurderingar og verknader

Økonomi: Fylkestinget løyvde kr. 450.000 i desember 2019 til stilling i 100% for 2020. Prosjektperioden avdekkjer trong for løyving på kr 450.000 for åra 2021-2023.

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Meld. St. 19 (2018-2019) Folkehelsemeldinga – Gode liv i eit trygt samfunn presenterer regjeringa strategiar for å styrke folkehelsearbeidet og legge til rette for sunne helseval. Regjeringa vil mobilisere mot doping m.a. ved at Helsedirektoratet styrkar samarbeidet med Antidoping Norge.

Regional planstrategi:

Antidoping Norge skriv m.a. i sin årsrapport; *Trening skal være sunt og helsefremmende. Samtidig finnes det treningsmiljøer over hele landet der utseendet er en sterkere drivkraft enn sunnhet og velvære, og hvor jakten på en fettfri og muskuløs kropp kan føre til usunne treningsregimer, inntak av store mengder kosttilskudd eller bruk av ulovlige og potensielt helseskadelige dopingmidler. Dopingbruk må betraktes i et perspektiv hvor livsmestring, press og psykisk helse står sentralt, og hvor konsekvensene kan være fysiske og psykiske problemer, frafall fra skolen og kriminalitet. Det er flott at unge trener regelmessig, men vi har alle et ansvar for å legge til rette for trygge og helsefremmende treningsmiljøer med nulltoleranse for dopingbruk, i hele landet (...). Det er nødvendig at fagpersoner som møter ungdom hever sitt kunnskapsnivå om tematikken, slik at de får kompetanse til å håndtere og forebygge mot dopingbruk på linje med andre utfordringer knyttet til ungdom og oppvekst. Samtidig må vi jobbe for å bygge robuste ungdommer som har tro på seg selv og som tar gode valg for egen helse. Gjennom et bredt helsefremmende og forebyggende arbeid, ønsker vi å legge til rette for at unge avstår fra bruk av doping og tvilsomme kosttilskudd, og heller velger ren og sunn trening med fornuftig progresjon og realistiske målsettinger.*

Det forebyggjande antidopingprogrammet Lokal mobilisering mot doping er forankra i Regional kulturplan for Hordaland (2015- 25). Under innsatsområde idrett står det; Utfordringar knytt til doping har fått ekstra fokus gjennom eit samarbeid med fylkeskommunen knytt mot dei vidaregåande skulane i fylket (s. 97). I regional plan for kultur i Sogn og Fjordane (2019-2027) ligg det følgjande punkt i handlingsprogrammet: Stimulere antidopingarbeid, spesielt med vekt på haldningsskapande arbeid i dei vidaregåande skulane, og vurdere å etablere avtale mellom Antidoping Norge og fylkeskommunen.

Gjennom «Mestre hele livet» - Regjeringa sin strategi for god psykisk helse (2017-2022) ønsker regjeringa å tydeleggjer livskvalitet og meistring som viktige delar av det psykisk helsefeltet. Strategiane bygger på den nære samanhangen mellom psykiske lidningar og rusproblem, rus-tenestene og tiltak for vidare utvikling er nærare omtalt i St.prp. 15 S (2015- 2016): Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020). I Meld. St. nr 30 (2011-2012) «Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk» framlagt av Helse- og omsorgsdepartementet heiter det at informasjon og haldningsskapande arbeid er viktige førebyggjande tiltak i innsatsen mot doping. I Meld. St. 19 (2018-2019) Folkehelsemeldinga – Gode liv i eit trygt samfunn presenterer regjeringa strategiar for å styrke folkehelsearbeidet og legge til rette for sunne helseval.

Idrettscampus Bergen har antidoping som eitt av ti prioriterte satsingsområde. I dette samarbeidsprosjektet står åtte sterke aktørar saman for å styrke arbeidet med idrett, fysisk aktivitet og folkehelse.

Gjennom ein systematisk og felles mobilisering mot doping kan relevante aktørar i Hordaland og Antidoping Norge setje fokus på dagens kroppsideal med tilhøyrande dopingbruk og arbeide for heilskaplege og koordinerte løysingar på tvers av samfunnssektorar. Arbeidet vil vere basert på nasjonal og regional politikk for å mobilisere mot dopingbruk i ungdomsmiljøa. Det er vanskeleg å måle førekost av doping, men nasjonale tall antydar at det er kring 2-3 % som brukar dopingmidlar. I ei undersøking blant unge mellom 15-25 år, utført for Antidoping Norge, svarar 8 % at det er greitt å bruke dopingmidlar for å gå ned i vekt. 7 % svarar det er greitt å bruke dopingmidlar for å auke muskelmassen. Dette kan tyda på at det er ei aukande sosialt aksept for bruk av dopingmidlar. Dette synleggjer behovet for tidleg intervensjon i dei vidaregåande skulane, for å forhindre framtidig dopingbruk. Antidoping Norge er ei uavhengig stifting som er oppretta av Norges idrettsforbund og Kulturdepartementet. Antidoping Norge arbeider for ein rein idrett og eit dopingfritt samfunn. Samarbeidsmodellen lokal mobilisering mot doping er tilknytt stiftinga, avdeling for førebygging og folkehelse. Samarbeidet sikrar at det drivast eit omfattande, systematisk og tverrfagleg antidopingarbeid innanfor ein geografisk region. Det kjenneteiknast av ei lokal forankring, kunnskapsheving, samarbeid og implementering av ADNOs rikholdige verktøykasse.

Konklusjon

Prosjekt mål

Hovudmålet med programmet er å gje unge menneske i Vestland tilstrekkeleg kunnskap og informasjon til å avstå frå dopingbruk og bygge opp under ein tydeleg nulltoleranse til dopingbruk i sine lokalmiljø innan idretten og i samfunnet elles. I tillegg er målet å auke kunnskapen knytt til dopingproblematikk hjå relevante yrkesgrupper. Måla er skildra i aktivitetsplanen.

Ansvar og roller

Fylkeskommunen vil gjennom denne avtalen delfinansiere prosjektet «lokal mobilisering mot doping», der ein fylkeskoordinator tilsett i Antidoping Norge vil arbeide med informasjons- og førebyggjande arbeid i Vestland. Fylkeskoordinatoren vert tilsett i ein 100 prosents stilling med oppstart 14. februar 2020. Samarbeidet mellom Vestland fylkeskommune og Antidoping Norge vert finansiert i høve til budsjett i vedlagte prosjektplan. Innan 1. mai kvart år skal Antidoping Norge legge fram rekneskap for prosjektet. Fylkeskoordinatoren vil fungere som sekretær/administrasjon for styringsgruppa, som skal møtast 2-4 gonger i året. Etter uttale frå styringsgruppa kan partane bli samde om å justere aktivitetsplanen. Partane kan seie opp avtalen med 6 månaders varsel.

Evaluering og vidareføring

Fylkeskoordinator har utarbeidd oversikt over gjennomførte tiltak i perioden august 2018 - desember 2019. Denne ligg som vedlegg til saka. Vedlagt er også notat om vidareføring av arbeidet i komande periode. Samarbeidet vil ha følge-evaluering og slutt-evaluering for å sikre kunnskap og for å eventuelt kunne korrigere prosjektplan og byggje ny kunnskap om førebyggjande arbeid. Antidoping Norge vil legge til rette for opplæring i antidopingarbeid og gjere tilgjengeleg verkemidlar som kan nyttas i det førebyggjande arbeidet i Vestland også etter samarbeidet er avslutta.